

700-47
(2e)

RICHTLIJNEN MER
STREEKPLANUITWERKING
VERSTEDELIJING HES-GEBIED

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
1	INLEIDING	1
	1.1 Algemeen	1
	1.2 Doel van de richtlijnen	1
	1.3 Het te nemen besluit en de strekking van het MER	1
2	PROBLEEMSTELLING, DOEL EN DE TE NEMEN BESLUITEN	2
	2.1 Probleemstelling en doel	2
	2.2 De te nemen besluiten	3
3	RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN	3
4	DE ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN	4
	4.1 Algemeen	4
	4.2 Ontwikkeling van de alternatieven	4
	4.2.1 Selectie van potentiële bouwlocaties	4
	4.2.2 Analyse van de potentiële bouwlocaties	5
	4.2.3 De alternatieven	5
	4.3 Het meest milieuvriendelijk alternatief	6
5	BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	7
	5.1 Algemeen	7
	5.2 Landschap, archeologie en cultuurhistorie	8
	5.3 Bodem, grond- en oppervlaktewater	8
	5.4 Flora, fauna en ecologie	9
	5.5 Mobiliteit	9
	5.6 Geluid en veiligheid	10
	5.7 Woon- en leefmilieu	10
6	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	11
7	LEEMTE IN KENNIS EN INFORMATIE	11
8	SAMENVATTING	11

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

Medio september 1994 is door de Provinciale Staten van Noord-Holland het streekplan Noord-Holland Noord (1995-2005) vastgesteld. Het streekplan voorziet in een verdere verstedelijking van het HES-gebied in Westfriesland, de stedeband van Hoorn, Enkhui-zen, Stede Broec en Drechterland. Deze verstedelijking behelst onder andere de bouw van 10.000 woningen tot het jaar 2005. De bestaande bestemmingsplannen en algemeen geaccepteerde lokaties bieden ruimte voor circa 6000 woningen. Voor circa 4000 woningen zullen nieuwe lokaties moeten worden aangewezen. Deze lokaties zullen worden vastgelegd in een streekplanuitwerking¹. Ten behoeve van de keuze van de nieuwe woningbouwlokaties zal een milieu-effectrapport (MER) worden opgesteld. Daarbij wordt overeenkomstig hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer de procedure voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.-procedure) gevolgd.

1.2 Doel van de richtlijnen

Het doel van de richtlijnen is om aan te geven welke milieu-aspecten in het MER aan de orde worden gesteld. Daarbij wordt rekening gehouden met de eisen die de Wet milieubeheer stelt aan de inhoud van een MER. Verder kan een ieder inspreken op de gewenste inhoud van het MER. De inspraakreacties zullen bij het opstellen van de definitieve richtlijnen worden betrokken. Na de inspraakperiode en nadat daartoe de wettelijke adviseurs en de Commissie voor de milieu-effectrapportage hun advies hebben gegeven zullen de definitieve richtlijnen door het provinciaal bestuur van Noord-Holland worden vastgesteld.

1.3 Het te nemen besluit en de strekking van het MER

Het MER zal worden gebruikt als hulpmiddel bij het vaststellen van de streekplanuitwer-king. Daarin zullen de lokaties worden vastgelegd voor de bouw van 4000 woningen tot het jaar 2005, in samenhang met mogelijke uitbreidingen van bedrijventerreinen, de globale situering van randstedelijke groenstructuren en de noodzakelijke uitbreiding c.q. aanpassing van infrastructuur. De streekplanuitwerking strekt niet tot zaken op inrich-tingsniveau (stratenplan, bouwhoogten e.d.) of op uitvoeringsniveau (gebruik milieuvrien-delijke bouwmaterialen e.d.). In overeenstemming daarmee richt het MER zich daarom primair op de informatie die past bij het abstractieniveau van een regionaal verstedelij-kingsmodel.

¹ De lokatie Leekerlanden wordt gerekend tot het zoekgebied voor nieuwe woningbouwlokaties, maar maakt geen onderdeel uit van het gebied waarvoor een uitwerkingsbevoegdheid is opgenomen. Indien voor deze lokatie zou worden gekozen dan behelst het te nemen besluit tevens een streekplanaanpassing. Korthedshalve wordt in deze richtlijnen gesproken van streekplanuitwerking.

1000

1000

1000

2 PROBLEEMSTELLING, DOEL EN DE TE NEMEN BESLUITEN

2.1 Probleemstelling en doel

De probleemstelling komt voort uit een confrontatie van het ruimtelijk beleid voor het HES-gebied zoals dat is vastgelegd in het streekplan Noord-Holland-Noord en de feitelijke mogelijkheden en vooruitzichten op de korte termijn (tot 2005). Het MER geeft een nadere uiteenzetting van deze probleemstelling. Daarbij wordt ingegaan op de hierna genoemde punten.

Ruimtelijk beleid

Het ruimtelijk beleid voor het HES-gebied wordt ontleend aan het streekplan Noord-Holland-Noord. Het MER geeft een beknopte uiteenzetting van dit beleid, waarbij wordt ingegaan op:

- de afbakening van het HES-gebied c.q. het zoekgebied voor nieuwe woningbouwlocaties.
- de hoofdlijnen voor Noord-Holland-Noord voor wat betreft woningbouw, werkgelegenheid en recreatie en de positie van het HES-gebied.
- de woon-werk balans in het HES-gebied, en de relatie tussen het HES-gebied en de HAL- en ANZKG-gebieden.

Het programma

Het MER bevat een weergave van het woningbouwprogramma voor het HES-gebied voor de streekplanperiode (1995-2005). Daarbij zal duidelijk zijn in hoeverre de woningbehoefte wordt afgeleid uit enerzijds een beleidsmatige keuze (bouwen voor de lokale of regionale opvang) en anderzijds de ontwikkeling van de bevolkingsomvang en de gezinsverdunding. Tevens geeft het MER een globale raming van de behoefte aan bedrijventerreinen en groenstructuren voor recreatie.

De huidige mogelijkheden

In het MER wordt aangegeven wat binnen de huidige planologische kaders de mogelijkheden zijn om in het HES-gebied in de behoeften aan woningbouw, bedrijventerreinen en recreatie te voorzien. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen reeds vastgestelde (harde) plannen en de plannen die nog in voorbereiding zijn, maar waarover al bestuurlijke overeenstemming bestaat. Van deze laatste wordt gemotiveerd aangegeven waarom de betreffende lokaties niet in de MER-studie worden betrokken.

Doelstelling

Het doel van een regionaal verstedelijkingsmodel wordt rechtstreeks uit de probleemstelling afgeleid.

2.2 De te nemen besluiten

Het MER beschrijft kort volgens welke procedures en via welk tijdschema de streekplanuitwerking en de Intergemeentelijke Structuurschets zullen worden voorbereid. Ook wordt hierbij ingegaan op een eventuele streekplanaanpassing met betrekking tot de lokatie Leekerlanden. Aandacht wordt besteedt aan:

- de relatie tussen de streekplanuitwerking/streekplanaanpassing en de Intergemeentelijke Structuurschets;
- de status en de strekking van de besluiten;
- de relatie met de m.e.r.-procedure;
- de mogelijkheden tot inspraak.

Ook geeft het MER een beknopt overzicht van de belangrijkste plannen die voor de uiteindelijke uitvoering moeten worden opgesteld en verleend. Van belang daarbij zijn de toetsingskaders die daarbij worden gehanteerd.

3 RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN

Uit de probleem- en doelstelling blijkt dat een verdere verstedelijking van het HES-gebied rechtstreeks voortkomt uit vastgesteld ruimtelijk beleid. Anderzijds stelt het beleid randvoorwaarden aan een regionaal verstedelijkingsmodel, of geeft aanleiding voor nader te formuleren uitgangspunten. Het MER geeft een overzicht van de randvoorwaarden en uitgangspunten. Daarbij wordt ingegaan op de volgende punten.

De huidige situatie

Een korte schets van de huidige situatie. Belangrijke aspecten zijn:

- de kust van IJsselmeer en Markermeer;
- de historische centra, havens en dorpslinten;
- de ecologische structuren;
- het agrarisch en recreatief gebruik van het buitengebied;
- de infrastructuur.

Bestaand beleid

Aangegeven wordt welke functies aan de regio toegedacht zijn, en welke milieukwaliteiten voor deze functies nodig geacht worden. Hierbij wordt met name ingegaan op het vigerende streekplan Noord-Holland-Noord. Andere relevante plannen zijn het Structuurschema Groene Ruimte, het Provinciaal Milieubeleidsplan, het Waterhuishoudingsplan en de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Randvoorwaarden en uitgangspunten

De randvoorwaarden en uitgangspunten die uit de probleemstelling en het voorgaande met betrekking tot de regionale verstedelijking kunnen worden gedestilleerd worden beknopt weergegeven.

4 DE ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN

4.1 Algemeen

Bij de beschrijving van de alternatieven zal aandacht worden besteedt aan:

- . de keuzen die aan het alternatief ten grondslag liggen, de motivatie daarvan en de wijze waarop de overwegingen ten aanzien van het milieu daarbij een rol hebben gespeeld;
- . het omgaan met de regionale karakteristieken (oude kernen en het landelijke karakter).
- . de verstedelijking in relatie tot de regionale ecologische, agrarische en recreatieve structuren en functies;
- . de globale begrenzing van de lokaties en de gehanteerde gemiddelde bebouwingsdichtheden c.q. een raming van het maximaal aantal te bouwen woningen per lokatie;
- . de wijze waarop in de toekomst mogelijkerwijs kan worden omgegaan met negatieve milieu-effecten;
- . het beperken van de mobiliteitsbehoefte.

4.2 Ontwikkeling van de alternatieven

Bij de ontwikkeling en beoordeling van de alternatieven zijn de volgende aspecten aan de orde.

- . selectie van potentiële bouwlokaties;
- . analyse van de potentiële lokaties;
- . opbouw van de alternatieven die bestaan uit een combinatie van bouwlokaties op grond van een gekozen thema;

4.2.1 Selectie van potentiële bouwlokaties

In het MER wordt het selectieproces van de potentiële woningbouwlokaties weergegeven. Hierbij wordt ingegaan op de (gewenste) regionale structuren met betrekking tot natuur, landschap, recreatie, landbouw en de al aanwezige dragers voor verstedelijking. Deze selectie behelst - in relatie tot deze structuren - tevens een beoordeling van de individuele lokaties op de gevoeligheid van verandering c.q. mogelijke geschiktheid voor verstedelijking. De voorwaarden waaronder delen van het buitengebied aangrijpingspunten kunnen vormen voor verstedelijking worden geëxpliciteerd.

Aandacht wordt besteedt aan:

- . de lokatie Leekerlanden in relatie tot de open groene ruimte tussen het HAL- en het HES-gebied.
- . de lokatie Kooizand in relatie tot de landschappelijke en ecologische structuur van de IJsselmeerkust.

4.2.2 Analyse van de potentiële bouwlokaties

Hierbij wordt nader ingezoomd op de individuele lokaties zelf en de relatie van deze lokaties met de omgeving. Daarbij wordt rekening gehouden met de volgende aspecten.

Landschap, ecologie, cultuurhistorie en archeologie

De landschappelijke, cultuurhistorische, archeologische en ecologische waarden op de lokatie zelf.

Relatie tussen de lokatie en de omgeving

De mogelijkheid dat door bebouwing en bewoning van een lokatie uitstralingseffecten optreden die de ruimtelijke structuren en de daaraan verbonden functies negatief dan wel positief kunnen beïnvloeden, en omgekeerd, met gebruiksvormen van het buitengebied die het nieuwe woon- en leefmilieu kunnen beïnvloeden. De voorwaarden voor verstedelijking worden zo mogelijk verder geconcretiseerd. Hierbij wordt aandacht besteedt aan:

- . de uitgangspunten met betrekking tot het omgaan met landschappelijke inpassing die onontbeerlijk zijn voor de beoordeling van de effecten van de lokatiekeuze (inpassen/contrasteren, harde/zachte grenzen);
- . de uitgangspunten met betrekking tot zonering, scheiding en verweving van gebiedsfuncties.

Ligging ten opzichte van de bestaande en geplande voorzieningen

Hierbij wordt ingegaan op de gevolgen voor het bestaande woon- en leefmilieu, de potenties voor het nieuwe woon- en leefmilieu, de ontsluiting en de lokatie in relatie tot de (auto)mobiliteit.

4.2.3 De alternatieven

Via een thematische invalshoek wordt een selectie gemaakt uit de potentiële bouwlokaties en samengevoegd tot een ruimtelijk verstedelijkingsmodel. Tot de alternatieven behoren in ieder geval de alternatieven die gebaseerd zijn op de modellen in de startnotitie. Ieder alternatief wordt globaal uitgewerkt/aangevuld door de situering van de groene stadsrandzones, de recreatieve-toeristische voorzieningen en de benodigde infrastructuur.

Het alternatief wordt integraal beoordeeld op de eerder genoemde uitgangspunten en randvoorwaarden, de regionale samenhang en structuur en de milieugevolgen. Daarbij wordt rekening gehouden met het feit dat door samenvoeging van lokaties milieu-effecten elkaar kunnen versterken of tegenwerken. Ook zal daarbij het alternatief worden gezien tegen de achtergrond van de mogelijkheden op de langere termijn (tot 2015).

Bezien wordt of een alternatief eventueel kan worden geoptimaliseerd voor wat betreft het tegengaan van negatieve milieugevolgen en/of de mate waarin het alternatief tegemoet komt aan het thema. Optimalisatie vindt plaats door het inwisselen van een lokatie voor een (deel) van een andere lokatie, dan wel het toewijzen van het betreffende woningbouwvolume aan andere lokaties. In dit opzicht wordt ook aandacht besteedt aan de noodzakelijkheid van de buitendijkse lokatie Kooizand.

Het MER maakt kort duidelijk in hoeverre het realistisch is om op een bepaald thema in te zetten. Daarbij wordt aandacht besteedt aan:

- . (bij het gebruik maken van de raillijn als regionaal)
 - . de mate waarin de regionale vervoerstromen structureel voldoende zijn voor een (exploitabele) regionaal;
- . (bij het ecologisch omgaan met waterstromen)
 - . de mogelijkheid om hoog- en laagwatersystemen te scheiden in schoon- en vuilwatersystemen in relatie tot de functies die deze systemen hebben voor landbouw en natuur c.q. de gevoeligheid van deze functies voor peilfluctuaties;
 - . de lokatie van eventuele helofytenfilters.

4.3 Het meest milieuvriendelijk alternatief

De alternatieven bevatten in ieder geval het alternatief dat het meest milieuvriendelijk is. Dit alternatief hoeft niet overeen te komen met een van de eerder uitgewerkte alternatieven. In het MER wordt gemotiveerd aangegeven vanuit welke optiek dit alternatief als het meest milieuvriendelijk wordt geclassificeerd. Daarbij wordt rekening gehouden met alle te behandelen mogelijke milieu-effecten. Voor zover passend in het abstractieniveau van de streekplanuitwerking kan de uitwerking van dit alternatief verder gaan dan de eerder genoemde alternatieven, waarbij aandacht wordt besteed aan:

- . verdergaande maatregelen om negatieve milieu-effecten te voorkomen dan wel te beperken of positieve effecten te versterken;
- . verdergaande maatregelen om belangrijke natuurwaarden te versterken dan wel te compenseren;
- . potenties voor een natuur- en milieuvriendelijke inrichting van de groenzones;
- . potenties voor een duurzame inrichting met betrekking tot de energievoorziening en de waterstromen;
- . het beperken van de hoeveelheid ophoogzand c.q. de alternatieven daarvoor;
- . verdergaande maatregelen om de (auto)mobiliteit te beperken.

5 BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

5.1 Algemeen

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan, als de activiteit niet wordt ondernomen, dient te worden beschreven voor zover van belang:

- . voor het voorspellen van de gevolgen van de alternatieven voor het milieu;
- . voor de gevolgen op de woon- en leefkwaliteit.

Met betrekking tot natuur en landschap wordt daarbij ook ingegaan op de potenties van bepaalde gebieden en de gewenste ontwikkelingen.

Belangrijke onzekerheden dienen duidelijk te worden aangegeven. Bestaande literatuur, aangevuld met eventueel te verrichten veldonderzoek vormen de basis voor de beschrijving van de huidige situatie.

Als referentiejaar voor de autonome ontwikkeling én voor de effectbepaling geldt het jaar 2005.

Studiegebied

Tot het studiegebied behoren de lokaties met hun omgeving en de aangrenzende gebieden voor zover die door de verstedelijkingsmodellen merkbaar kunnen worden beïnvloed. Per milieu-aspect kan de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen. Gebieden die belangrijke ecologische of verkeerskundige relaties hebben met het directe beïnvloedingsgebied, worden voor het betreffende aspect ook tot het studiegebied gerekend.

Gevolgen voor het milieu

De beschrijving van de gevolgen voor het milieu en de waardering van deze gevolgen vindt stapsgewijs plaats:

- per aspect worden - gerelateerd aan de ingreep - in het kort de potentiële effecten aangeduid; daarbij wordt bezien door middel van welke maatregelen het effect geheel of gedeeltelijk kan worden tegengegaan (of positieve effecten versterkt);
- per effect wordt vervolgens aangegeven of en zo ja in welke mate het effect - met inbegrip van de hiervoor genoemde maatregelen - optreedt en/of het effect onderscheidend is voor de verschillende alternatieven;
- belangrijke effecten en/of effecten die duidelijk onderscheidend zijn voor de verschillende alternatieven worden vervolgens verder uitgewerkt en beoordeeld. De beoordeling vindt vooral plaats aan de hand van de aan het gebied toegekende of open te houden functies. In voorkomende gevallen worden de effecten getoetst aan de algemeen geldende normen en streefwaarden van het milieubeleid.

Verder worden ten aanzien van de effectbeschrijving de volgende algemene richtlijnen in acht worden genomen.

- . De wijze waarop de milieu-effecten zijn bepaald en beschreven wordt gemotiveerd. Het gaat daarbij in het bijzonder om de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van zowel de basisgegevens als de gebruikte methoden.
- . Aangegeven wordt of de effecten tijdelijk of permanent zijn, ophefbaar of onomkeerbaar zijn of dat deze op de korte of lange termijn spelen en in hoeverre cumulatie van effecten kan optreden.
- . Naast de negatieve effecten worden ook de positieve effecten aangegeven.
- . De gevolgen worden voor zowel de aanleg als het gebruik van de lokaties

beschreven.

Hierna worden de mogelijke effecten genoemd waaraan in het MER in ieder geval aandacht wordt besteed.

5.2 Landschap, archeologie en cultuurhistorie

. Effecten op de ruimtelijke hoofdstructuur

Effecten op de structurelementen die de open ruimte construeren (verstedelijkingskernen, oude dorpslinten, ontginningsassen, infrastructuur)

. Effecten op de landschappelijke eenheden

Effecten op landschappelijke eenheden op zich;

- . Effecten op structuurbepalende elementen zoals vaarten, ontginningsassen, lintbebouwing en spoorlijnen.
- . Aantasting van de openheid in relatie tot de maat van de betreffende landschappelijke eenheid.
- . Effecten op de differentiatie in water en land.
- . Effecten vanwege doorsnijding door nieuwe infrastructuur.

Effecten in relatie tot de stadsranden

- . Effecten op herkenbare lengtestructuren.
- . Effecten op de contrastwerking tussen stedelijk en landelijk gebied.
- . Aanwezigheid van ruimtelijke barrières

. Effecten op landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische elementen

Landschappelijke en cultuurhistorische elementen zoals: dorpslinten, molens, kerktorens, watertorens, vaarten, weteringen, gouwen, verkavelingspatronen, bosschages e.d.

5.3 Bodem, grond- en oppervlaktewater

. Verlies van geomorfologische waarden

. De benodigde hoeveelheden ophoogzand

. Het optreden van zetting- en zettingsverschillen

Door gebruik van ophoogzand kunnen bodemlagen in de omgeving omhoog worden geduwd, waardoor in verdrogingsgevoelige gebieden een ongewenste drooglegging ontstaat.

. Effecten op de grond- en oppervlaktewaterhuishouding

Door ingrepen als onderbemaling, peilverlaging, verharding oppervlak, verstoring geotechnische opbouw. Het gaat hierbij om effecten als:

- . aantasting grondwatervoorraad;
- . wijziging grondwaterstanden;
- . wijziging oppervlaktewaterpeilen;
- . wijziging kwel/infiltratiesituaties;
- . wijziging grondwaterstroming.

. Effecten op bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit

Door afvoer van regenwater, depositie van zwerfvuil, gewijzigde bodembelasting,

uitspoeling van ophoogzand en meer algemeen door eventuele afgeleide effecten van de grond- en oppervlaktewaterhuishouding.

5.4 Flora, fauna en ecologie

. *Biotoopverandering*

Door functieverandering (bebouwing, infrastructuur, groenzones). Het gaat hierbij met name om het biotooptype, waarbij aandacht zal worden besteedt aan het voorkomen van hoge soortenrijkdom, zeldzame soorten en/of indicatorsoorten. Indien belangrijke natuurwaarden verloren dreigen te gaan wordt aangegeven of deze kunnen worden gecompenseerd.

. *Effecten op de (avi)fauna door verstoring*

Door akoestische of visuele verstoring. Ook door rustverstoring door een toename van verkeer en toename van de recreatiedruk vanuit de nieuwe woonwijken.

. *Aantasting van vochtige biotopen*

Achteruitgang van aan vochtige omstandigheden gebonden natuurwaarden door wijziging van de grond- en oppervlaktewaterhuishouding.

. *Aantasting ecologische structuren*

Het gaat hierbij om directe of indirecte verstoring van zowel bestaande ecologische structuren als wel potentiële of gewenste ecologische structuren. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de toename van verkeer en de toename van de recreatiedruk. Een belangrijk aspect is verder de mogelijkheden om de ecologische structuren te versterken.

5.5 Mobiliteit

. *Effecten op de mobiliteit*

Hier spelen aspecten als:

- . de situering van woon- en werklocaties;
- . de nabijheid en bereikbaarheid van voorzieningen.

. *Effecten op de automobilititeit*

Hierbij zal aandacht worden besteed aan:

- . noodzakelijke aanpassingen in de bestaande infrastructuur;
- . ontsluiting door openbaar vervoer;
- . de bereikbaarheid per fiets van werklocaties en voorzieningen;
- . de mogelijkheden om door een differentiatie in bebouwingsdichtheden het autogebruik te beperken.

5.6 Geluid en veiligheid

. *Geluid*

Bij (nieuwe) infrastructuur, of een significante wijziging in het gebruik van bestaande infrastructuur wordt inzicht gegeven in de geluideffecten op basis van:

- . de 50, 55 en 60 dB(A) geluidcontouren buiten de bebouwde kom;
- . de geluidbelasting aan de gevel van bestaande eerste lijnsbebouwing binnen de bebouwde kom (ex aftrek volgens artikel 103 van de Wet geluidhinder);

. *Veiligheid*

De veiligheidsrisico's voor buitendijkse woonlocaties en de wettelijke normen daarvoor.

5.7 Woon- en leefmilieu

. *Effecten op het nieuwe woon- en leefmilieu*

- . De aansluiting op bestaande bebouwing en de aanwezigheid van barrières;
- . De bereikbaarheid van lokale voorzieningen (winkels, scholen) en regionale voorzieningen (cultuur, gezondheidszorg, recreatie);
- . De nabijheid en bereikbaarheid van recreatieve voorzieningen en buitengebied;

. *Effecten op het bestaande woon- en leefmilieu*

- . Verlies eigen identiteit;
- . Verandering ruimtelijke omgevingskwaliteit en nieuwe barrières;
- . Ondersteuning/uitbreiding bestaand voorzieningenniveau;
- . Verkeerstoename op lokale wegen in relatie tot de capaciteit en gebruik van de weg.

6 VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Door middel van een samenvattend overzicht worden de belangrijkste effecten en verschillen van de beschreven alternatieven in beeld gebracht. De gevolgen worden daarbij gerelateerd aan de autonome ontwikkeling van het milieu. Waar mogelijk vindt de beoordeling plaats aan de hand van normen en streefwaarden.

7 LEEMTE IN KENNIS EN INFORMATIE

Het MER bevat een overzicht van de leemten in kennis en informatie. Daarbij zal worden aangegeven waarom de betreffende informatie niet kan worden geleverd. Vermeld zal worden wat de betekenis de leemten in kennis hebben voor de besluitvorming. Informatie die essentieel is voor de besluitvorming zal worden geïdentificeerd en niet onder de leemten in kennis worden vermeld.

8 SAMENVATTING

De samenvatting van het MER is zelfstandig leesbaar en geeft aan een breed publiek de mogelijkheid om de in het MER beschreven milieugevolgen van de alternatieven te kunnen beoordelen.

NOTA VAN BEANTWOORDING
INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN RICHTLIJNEN
MER STREEKPLANUITWERKING VERSTEDELIJKING HES-GEBIED

NOTA VAN BEANTWOORDING INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

De startnotitie woningbouwlocaties HES-gebied heeft van 9 juni tot 18 augustus 1995 ter inzage gelegen. Voor een ieder bestond gelegenheid om opmerkingen te maken over de inhoud van de richtlijnen. Voorts zijn de wettelijke adviseurs in de gelegenheid gesteld terzake het bevoegd gezag van advies te dienen. De bijlage bevat een overzicht van de insprekers en adviseurs die van deze gelegenheid gebruik hebben gemaakt.

Bij het opstellen van de richtlijnen zijn alle ontvangen inspraakreacties en adviezen in beschouwing genomen. Onderstaand overzicht geeft een indruk van de **hoofdpijnen** van de gemaakte opmerkingen en adviezen. In cursief wordt een toelichting gegeven dan wel gemotiveerd aangegeven waarom de betreffende reactie **niet** is verwerkt. Het ontbreken van deze tekst geeft aan dat de reactie impliciet dan wel expliciet in de richtlijnen is verwerkt.

Algemeen

. Het streekplan Noord-Holland-Noord is nog niet onherroepelijk geworden.

Een besluit over de streekplanuitwerking zal pas plaatsvinden nadat de bezwaar en beroepsprocedures zijn afgerond.

. Het is onduidelijk waarom de periode 2005-2015 in beeld wordt gebracht.

Het besluit inzake de streekplanuitwerking en bijgevolg het MER beperkt zich tot de planhorizon van het streekplan (het jaar 2005). Om evenwel ook de (on)mogelijkheden op de langere termijn te verkennen wordt een 'doorkijk' tot het jaar 2015 zinvol geacht.

. De lokatie Leekerlanden is in strijd met het streekplan.

. Hoorn, Enkhuizen en Medemblik hebben in het Structuurschema Groene Ruimte de aanduiding recreatief-toeristische concentratie. Het water bij Hoorn is aangeduid als kerngebied, grootschalig waterecreatiegebied en viswater.

. Er zal onderzoek moeten plaatsvinden naar de gevolgen van grootschalige woningbouw voor de landbouw.

. Bij bebouwing van de Leekerlanden zal de waarde van de bestaande woningen in landelijk gebied kunnen dalen.

Gevolgen voor de landbouw en financieel-economische gevolgen maken geen deel uit van het MER. Ter zijner tijd zal op basis van de ontwerp-streekplanuitwerking - conform de daarvoor voorgescreven procedure - een inspraak en consultatieronde plaatsvinden, waarbij eenieder bezwaren en inzichten naar voren kan brengen.

. Er wordt geen rekening gehouden met de plannen van de nabuurgemeenten Wervershoof en Andijk om grootschalige kassenbouw te stimuleren. Samen met de woningbouw ontstaat een grote druk op het woon- en leefmilieu in West-Friesland.

In het streekplan is met betrekking tot het ruimtelijk concept van West-Friesland rekening gehouden met een concentratie van glastuinbouw nabij Andijk en Wervershoof. De onderhavige studie beperkt zich met betrekking tot het woon- en leefmilieu tot het

betreffende studiegebied.

. De resultaten van de milieu-effectenstudie Kooizand en de daarop verkregen reacties kunnen bij het opstellen van het MER worden betrokken.

Bij het opstellen van het MER zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van bestaande informatie. Opgemerkt evenwel wordt dat de milieu-effectenstudie Kooizand zich beperkt tot één lokatie, terwijl het onderhavige MER de milieu-effecten zal beschrijven en beoordelen ten behoeve van een lokatiekeuze op regionale schaal.

. In de startnotitie wordt gesteld dat een oostwaartse uitbreiding van Hoorn richting Drechterland problematisch is in verband met de gemeentegrens. Het gebied Leekerlanden waarvoor een voorkeur wordt uitgesproken ligt echter ook in een andere gemeente. *In de startnotitie zijn met betrekking tot de lokale ruimtelijke ordening de oorspronkelijke beleidslijnen van de betreffende gemeenten weergegeven. In de onderhavige studie worden deze beleidslijnen - voor zover nodig - ondergeschikt geacht aan het regionale vraagstuk.*

. Leekerlanden is ongeschikt voor wat betreft de ligging in een groene buffer, de ligging ten opzichte van Hoorn en de barrièrewerking van de A7.

Probleemstelling, doel en te nemen besluiten

. Hoe verhouden zich met betrekking tot het gefaseerd benutten van lokaties de bestaande nieuwbouwlokaties zich tot de nieuw aan te wijzen lokaties.

Fasering is geen onderdeel van het MER. De te onderzoeken alternatieven beschrijven de eindsituatie in het jaar 2005 (streekplanhorizon), waarbij juist voorzien zal zijn in de geprognoseerde woningbehoefte. Uitgangspunt voor de in het MER te beschrijven milieu-effecten is dan ook dat in 2005 alle bestaande lokaties én alle nieuw aan te wijzen lokaties volledig zullen zijn benut.

. Ontwikkeling van Kooizand is relatief duur, terwijl de woningmarkt in Enkhuizen voor dure woningen erg klein is. Dit strookt niet met het gemeentelijk beleid om te bouwen voor eigen inwoners.

Financiële haalbaarheid in relatie tot de probleemstelling is geen onderdeel van het MER. Wel zal in het MER ingegaan worden op de 'noodzakelijkheid' van de lokatie Kooizand.

. In de beleidsnota's over het IJsselmeer wordt wonen niet als gebruiksfunctie genoemd. *In het Interprovinciaal Beleidsplan IJsselmeer staat met betrekking tot het peilregime: "Dit betekent dat de verhouding land/water zoals die er nu is in principe ongewijzigd blijft. Enige relatief beperkte verandering, lokaal door verondieping en/of vooroeveraanleg voor bijvoorbeeld woningbouw of door aanleg van eilanden, daargelaten."*

. De regionale opvangfunctie is in strijd met het uitgangspunt van het streekplan dat iedere gemeente voor de eigen woningbehoefte bouwt.

Met het inwerking treden van de Huisvestingswet, medio 1993, heeft de woonruimteverdeling een belangrijk regionaal karakter gekregen. Het streekplan Noord-Holland-Noord (1995-2005) gaat hier ook vanuit en stelt daarom de regionale woningbouwtaakstelling voorop.

. Besluitvorming over de Westfrisiaweg-west moet nog plaatsvinden.
In de modellenstudie en de startnotitie worden in het kort de mogelijke consequenties van de Westfrisiaweg-west verkend. De Westfrisiaweg-west vormt echter geen hard uitgangspunt. In het MER zal de Westfrisiaweg-west dan ook niet als vast gegeven worden meegenomen.

. De agrarische structuur is vooral m.b.t. het gebied ten oosten van Hoorn niet in overeenstemming met de provinciale landbouwontwikkelingsnota.

. In hoeverre is de behoefte van 120-180 ha voor bedrijventerreinen reëel.
Deze behoefte betreft een zeer globale schatting voor de periode 1990-2015. In orde van grootte komt dit overeen met de circa 100 ha die de gemeente Hoorn sinds 1966 heeft uitgegeven.

De potentiële woningbouwlocaties

. Door de voorselectie van potentiële locaties worden locaties buiten beeld gehouden die in milieu-opzicht wellicht minder kwetsbaar zijn dan de geselecteerde locaties.
Het aanwijzen van nieuwe woningbouwlocaties in het HES-gebied is in eerste instantie een vraagstuk op regionale schaal. Bij de voorselectie van potentiële woningbouwlocaties is dan ook bewust voor een 'raamwerk'-benadering gekozen teneinde recht te doen aan de regionale structuren. Op grond van deze benadering zijn gebieden beoordeeld op hun gevoeligheid c.q. ongevoeligheid voor verandering. In tweede instantie zullen in het MER de geselecteerde locaties ook worden beoordeeld op de meer lokale waarden en potenties.

. Een ontwikkeling ten noorden van de N302 is bij Hoorn, evenals bij de lokatie Bovenkarspel-Noord een aantrekkelijke optie.
Op basis van de afstand tot voorzieningencentra en de railinfrastructuur wordt een woningbouwontwikkeling ten noorden van de N302 bij Hoorn vooralsnog niet in overweging genomen.

. Het is niet duidelijk wat de plannen zijn ten aanzien van het gebied Blokweer in Hoorn.
Met betrekking tot de in het MER te beschrijven milieugevolgen geldt als uitgangspunt dat het gebied Blokweer niet zal worden bebouwd.

. Het is niet duidelijk waarom de capaciteit van lokatie Drechterland beperkt is tot 3000 woningen. Het dubbele aantal kan met gemak worden gerealiseerd.
In het MER zal de begrenzing van de locaties globaal worden aangegeven. Op basis van een gemiddeld te hanteren woningdichtheid wordt de capaciteit van de locaties aangegeven.

. Bebouwing van de Leekerlanden is in strijd met het uitgangspunt van een landschappelijk-ecologisch duurzaam raamwerk.
Het gebied Leekerlanden is in de modellenstudie ten aanzien van landschap en ecologie aangemerkt als gevoelig d.w.z. geschikt onder voorwaarden. Het gebied is dus niet à priori in strijd met het landschaps-ecologisch raamwerk zoals dat in de modellenstudie gemotiveerd is weergegeven.

De voorgenoemen activiteit en alternatieven

. De lokatie Drechterland-Zuiderdracht maakt ten onrechte geen deel uit van de in de startnotitie genoemde verstedelijkingsmodellen.

. In minstens één van de alternatieven zou de lokatie Kooizand niet opgenomen moeten worden, teneinde een objectieve beoordeling van de alternatieven mogelijk te maken.
Bij het samenstellen van de alternatieve verstedelijkingsmodellen is op voorhand geen enkele potentiële lokatie uitgesloten dan wel bevooroordeeld. Verder zullen in het MER nog andere alternatieven worden ontwikkeld.

. Een nieuw station in Leekerlanden is niet reëel.

In de in de startnotitie genoemde modellen wordt in de Leekerlanden geen station of sneltramhalte gesitueerd.

Milieu-gevolgen

. De milieuthema's moeten worden uitgewerkt in criteria die in het MER zullen worden gehanteerd.

. Bij de gevolgen voor het landschap dient ten aanzien van de lokatie Kooizand het zicht vanaf de stadsgrens (met name ook vanaf het Zuiderzeemuseum) én vanaf het water te worden betrokken.

. Voor de ontsluiting van Kooizand zal een ingreep moeten plaatsvinden in de monumentale Westfriese omringdijk.

. Ontwikkeling van het Kooizand zal leiden tot vermindering van het waterbergend vermogen van het IJsselmeer.

. Ontwikkeling van het Kooizand heeft mogelijk een precedentwerking voor inpoldering en landaanwinning.

Precedentwerking is geen objectief te waarden milieugevolg en derhalve geen onderdeel van het MER.

. Bewoning van de lokatie Kooizand heeft mogelijk negatieve gevolgen voor de waterkwaliteit van het IJsselmeer onder andere door afstroming van vervuild regenwater en depositie van zwerfvuil.

. Er dient rekening te worden gehouden met de veiligheid van Kooizand m.b.t. hoge waterstanden, waarbij ook een mogelijke zeespiegelstijging in de toekomst moet worden betrokken.

De veiligheid van buitendijkse gebieden zal worden getoetst aan de wettelijk vastgestelde veiligheidsnormen.

. Bij de lokatie Kooizand dient rekening te worden gehouden met het beleid van de Derde Nota Waterhuishouding met betrekking tot de drinkwaterhuishoudingsfunctie van het IJsselmeer. De Derde Nota Waterhuishouding wordt in de Modellenstudie en Startnotitie node gemist.

Voor zover de oppervlaktewaterkwaliteit/-kwantiteit significant veranderd zal waar mogelijk een toetsing plaatsvinden aan de normen zoals vastgelegd in de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Deze zijn voor wat betreft het IJsselmeer gerelateerd aan de

drinkwaterhuishoudingsfunctie. De Derde Nota Waterhuishouding zelf biedt geen aanknopingspunten, nog voor de à priori te formuleren randvoorwaarden, nog voor de toetsing van milieugevolgen.

. Bij ontwikkeling van de lokatie Kooizand zullen de thans aanwezige natuurwaarden in de oever en waterbodem verloren gaan. Aandacht moet worden besteedt aan mogelijkheden tot compensatie.

. Er moet rekening worden gehouden met de samenhang tussen de aspecten waterkwantiteit, waterkwaliteit, natuurontwikkeling en recreatie.

. Het winnen van de grote hoeveelheden zand ter ophoging van Kooizand heeft mogelijk negatieve milieugevolgen.

In het MER zal een schatting worden van de benodigde hoeveelheden ophoogzand. De streekplanuitwerking strekt zich niet tot de plaats en winning van ophoogzand. Dit valt daarom buiten het kader van het MER.

. De Leekerlanden heeft een grote waarde op het gebied van bodem, landschap, ecologie en recreatie. Aandachtspunten zijn: de openheid van het landschap, de functie als groene buffer tussen het HAL-gebied en het HES-gebied en de betekenis als weidevogelgebied in de regio noord (met name voor grutto's). Ook is het gebied van (potentiële) betekenis voor de extensieve recreatie.

. Het HES-gebied is een belangrijk gebied voor weidevogels.

. Het HES-gebied is van betekenis als leefgebied voor vleermuizen. In het MER dient hier aandacht aan worden besteedt.

. De lokale dorpswegen in Leekerlanden zijn niet berekend op grootschalige woningbouw.

. De effecten van nieuwe infrastructuur met betrekking tot versnippering en barrièrewerking voor natuur- en recreatiegebieden en recreatieve routes/verbindingen moet in beeld worden gebracht.

. Bij verstedelijkingsmodellen moet rekening worden gehouden met beheersing van automobiliteit.

. In het MER moeten bij het verloren gaan van natuurwaarden compenserende maatregelen worden beschreven.

Indien belangrijke natuurwaarden verloren gaan dan zullen indien mogelijk compensatiemogelijkheden worden aangegeven. Uitwerking van compensatie op inrichtingsniveau valt echter buiten het bestek van een streekplanuitwerking.

. Het realiteitsgehalte van model C ten aanzien van Leekerlanden wordt betwijfeld. Er zijn meerdere hoogwatersystemen en het gebied is erg gevoelig voor peilfluctuaties.

. De biologische en hydraulische capaciteit van de RWZI Wevershoof is wellicht ontoereikend. Bovendien is - afhankelijk van het verstedelijkingsmodel - de capaciteit van toevoerende persleidingen onvoldoende. Uitbreiding van de capaciteit is zeer kostbaar. *Uitgangspunt voor het MER is dat indien nodig de capaciteit van de RWZI en de persleidingen zal worden uitgebreid. Voorts wordt hier in het MER niet verder op ingegaan omdat dit aspect niet of nauwelijks onderscheidend is voor de verschillende*

woningbouwlocaties.

Bij het ontwikkelen van alternatieven moet speciale aandacht worden besteedt aan de invloed van de landbouw. Gevraagd wordt om aan te geven hoe kan worden voorkomen dat de woongebieden opgesloten komen te liggen in een veeleisende productie-omgeving. *Bij de beschrijving van de invloed van het bodemgebruiksvormen wordt landbouw impliciet meegenomen.*

Aanbevolen wordt na te gaan in welke woonplaatsen relatief veel natuurwaarden voorkomen en welke omstandigheden daartoe geleid hebben.

Het aangeven van mogelijke inrichtingswijzen die goede uitgangssituaties scheppen voor natuur in bebouwde omgeving valt buiten het bestek van een streekplanuitwerking.

LIJST VAN INSPREKERS EN ADVISEURS

Num- mer	Datum	Persoon/instantie	Plaats
1	22-06-95	Gemeente Enkhuizen	Enkhuizen
2	29-06-95	Vleermuiswerkgroep Nederland	Wageningen
3	04-07-95	J.G. Vriend	Zuidermeer
4	05-07-95	Landbouwschap, Gewestelijke Raad voor Noord-Holland	Haarlem
5	06-07-95	E. Hulshof	Berkhout
6	07-07-95	Miliefederatie Noord-Holland	Zaandam
7	07-07-95	Zandvoort Ordening en Advies BV	Hoorn
8	07-07-95	Gemeente Wester-Koggenland	Avenhorn
9	07-07-95	Hoogheemraadschap van Uitwaterende Sluizen in Hollands Noorderkwartier	Edam
10	07-07-95	A.E. Campfens	Hoogkarspel
11	12-07-95	C. Müller	Berkhout
12	02-08-95	Ministerie van Landbouw, Natuurbe- heer en Visserij; Directie Noordwest	Haarlem
13	14-08-95	Th.G.J. Stavenuiter	Enkhuizen
14	14-08-95	Bewoners Bobeldijk en omgeving	Bobeldijk
15	22-08-95	Rijkswaterstaat, Directie Noord-Hol- land	Haarlem
16	26-08-95	Commissie voor de milieu-effectrap- portage	Utrecht
17	29-08-95	C.G. Lakerveld	Zwaag

